

MICII CERCETĂTORI

**Activitate în cadrul Proiectului ”Plan de reducere a părăsirii timpurii a școlii la
Școala Gimnazială Biertan”**

F-PNRAS-1-2022-1587

Cartea nr. 2

An școlar 2024-2025

Comitetul de redacție:

Prof. Stuchirean Valeria Ramona, Școala Gimnazială Biertan

Elevi: Ioji Allesia Nicola, clasa a VI-a

Pop Alexandra, clasa a VI-a

Buhazi Daria Cristiana, clasa a VI-a

Ioji Andrada Maria, clasa a VI-a

Adam Ștefania Nicoleta, clasa a VII-a

Adam Alexandra Elena, clasa a VII-a

Adam Laurențiu Cătălin, clasa a VII-a

Suciu Cosmina Laura, clasa a VII-a

Farkaș Valentina Cristiana, clasa a VIII-a

Buhazi Francisca Roxana, clasa a VIII-a

Șirean Andrei, clasa a VI-a

Stoica Alex Gabriel, clasa a VI-a

Ovidiu Georgiana, clasa a VI-a

Grancea Ema Maria, clasa a VI-a

Rez Alexandru Ionel Florin, clasa a VI-a

Boldijar Adrian Antonio, clasa a VI-a

Udvar Alexandru Mihai, clasa a VI-a

Ghebenei Alexandra Denisa, clasa a VI-a

Dragomir Nicolae Ioan, clasa a VI-a

Toma Daria Beatrice, clasa a VI-a

Buta Alberto Valentin, clasa a VI-a

Dragomir Nicole Irina Emily, clasa a VI-a

Director, prof Dragomir Daniela

Argument

În școala noastră se derulează proiectul “Plan de reducere a părăsirii timpurii a școlii la Școala Gimnazială Biertan” cod proiect F-PNRAS-1-2022-1587, finanțat prin PNRR, iar noi suntem înscriși la activitatea ”Micii cercetători”.

Activitatea își propune, ca prin investigații, să redescoperim meșteșuguri locale, tradiții sau obiceiuri, în general elemente de patrimoniu imaterial care se transmit din generație în generație.

Informațiile pe care le strângem, le vom valorifica prin elaborarea unor articole și consemnarea lor în acest caiet al proiectului, pe care îl vom pune la dispoziția tuturor elevilor interesați.

POSTUL CRĂCIUNULUI

Interviu cu d-na preoteasă Băcilă Ramona Georgeta din satul Richiș

Adam Ștefania Nicoleta, Adam Alexandra Elena și Adam Laurențiu Cătălin din clasa a VII-a

Școala Gimnazială Biertan

Bună ziua! Ne puteți spune ceva despre dumneavoastră?

Bună ziua ! Mă numesc Băcilă Georgeta Ramona și sunt preoteasă în satul Richiș de mai bine de 25 de ani.

Ne aflăm în preajma Sărbătorilor de iarnă și ne-ați fi de mare ajutor dacă ați accepta să ne povestiți puțin despre semnificația postului Crăciunului.

D-na preoteasă: Postul Crăciunului este primul post din anul bisericesc si ultimul din anul civil adică anul din calendarul nostru de azi. Acest post le reamintește creștinilor de momentele în care patriarhii și dreptii din Vechiul Testament au stat în post și rugăciune timp îndelungat, în așteptarea nașterii lui Mesia.

Pentru credincioși, adică pentru noi, Postul Crăciunului este o pregătire a sufletului și trupului pentru Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos.

În perioada Postului Crăciunului, creștinii vor spune rugăciuni, se vor spovedi și se vor pregăti pentru marea sărbătoare ce va avea loc la sfârșitul postului.

Când începe postul Crăciunului și cât timp ține?

D-na preoteasă: Postul Crăciunului începe în 15 noiembrie si se termina în 24 decembrie se tine 6 săptămâni, în zile sunt 40 de zile.

Care sunt produsele care se consumă în perioada postului de către persoanele care postesc?

D-na preoteasă: Tot ce este de natura vegetală, legume, fructe, ciuperci se pot consuma în Postul Crăciunului. Nu se consumă produse de origine animală. Postul Crăciunului are și perioade, precum ar fi sâmbetele, duminicile, sărbătorile de peste săptămâna care au dezlegare la pește. Peștele poate fi mâncat sub orice formă doriți: ciorbă, fript, la cuptor.

Ne puteți recomanda o rețetă de mâncare de post?

D-na preoteasă: Da, vă pot recomanda ciorba de legume. Se gătește ușor și rapid și e foarte gustoasă. Asta e rețeta: se pune prima dată apa peste legume. Puteți folosi: morcovi, țelină, pătrunjel, păstârnac, ceapă, ardei. Jumătate din legume vin călite în ulei, jumătate se pun după ce se adaugă apa și începe să fiarbă. Apoi în apă se adaugă cartofi. Se fierbe și la final se pun frunze de leuștean pentru aromă. Se poate acri cu borș, oțet, dar eu folosesc un nectar din corcodușe verzi cu care o acresc.

Pentru ceva dulce se poate face o negresă de post: cu gem, făină, apă. Se amestecă toate ingredientele și se pun diferite mirodenii, arome. Apoi se coace și se pudrează cu zahăr sau se poate pune gem. Fiecare cu preferința lor.

Vă pot da ca exemplu un înlocuitor bun al oului. În zilele de post, dacă vreți să gătiți șnițele de soia, în loc de ou faceți un amestec de apă minerală cu făină și se pune o lingură de muștar și atunci are și aromă și culoarea oului, ieșind un pic gălbui.

Se mai poate face și maioneză de pufuleți. Pui o pungă de pufuleți într-un bol, un pic de apă pentru omogenizare și torni ulei amestecând ca la maioneză. Poți face vinete cu maioneza de pufuleți, salată de boeuf.

Pentru perioada postului se face în toamnă zacuscă de vinete, ciuperci sau de fasole. O bunătate!

În afară de abținerea de a consuma anumite produse ce altceva se mai face în această perioadă?

D-na preoteasă: În perioada Crăciunului postul nu înseamnă doar abținere de la mâncare, postul înseamnă să faci fapte bune, să te rogi în fiecare zi, să ajuți oameni nevoiași. Tot ce înseamnă fapte bune, acela este postul. Abținerea de la băutură, tutun, droguri și altele. Postul alimentar și faptele bune împreună fac casă bună și este de fapt Postul în sine. Trebuie să ai gânduri bune și inima deschisă. Degeaba te abții de la mâncare și tu îl vorbești de rău pe vecin, prietenă, injuri, nu ascuți părinții.

Ce mesaj ați vrea să le transmiteți copiilor din ziua de azi?

D-na preoteasă: În primul rând aș dori să le transmit copiilor să le lumineze Dumnezeu mintea și gândurile, să facă fapte bune, să se gândească de zece ori la ceea ce vorbesc, să stea departe de droguri ca nenorocesc viața celor din jur și pe a lor. Iar pe primul loc să fie învățatul, să ajungeți să faceți o școală, să mergeți mai departe la liceu, facultate. Să vă depășiți toate fricile ca să ajungeți ceva în viață. Fără carte, fără o diplomă nu faci nimic. Oriunde te duci ai nevoie de o diplomă de 10 clase, ai nevoie de cunoștințe de operare pe calculator. Iar pentru a va depăși condiția trebuie să învățați. Dacă părinții voștri nu au avut posibilitatea să, meargă voi ar trebui să faceți o școală pentru un salariu mai bun.

Vă sfătuiesc să mai dați pe la biserică, duminică de duminică, la slujba de Crăciun pentru că fără Dumnezeu și fără credință nu faci nimic în viață. Dumnezeu va lumina mintea, va da gânduri

bune, înțelepciune, sănătate. Să gândiți pozitiv. Sa mențineți tradițiile vii: tăiatul porcului, curățenia, mâncarea specifică. Să nu uitați că toate vin de la Dumnezeu.

POSTUL CRĂCIUNULUI

Interviu cu d-na preoteasă greco-catolică Gecășan Corina din satul Biertan

Joji Alessia Nicola și Ioji Andrada Maria din clasa a VII-a

Școala Gimnazială Biertan

Bună ziua! Ne puteți spune ceva despre dumneavoastră?

Bună ziua ! Sunt Corina Gecășan, soția preotului greco- catolic din satul Biertan.

Parohia Greco-Catolică, Biertan, Sibiu

Ne aflăm în preajma Sărbătorilor de iarnă și ne-ați fi de mare ajutor dacă ați accepta să ne povestiți puțin despre semnificația postului Crăciunului.

D-na preoteasă: Postul Crăciunului este în primul rând o pregătire, o sfințire a gândurilor, a sufletului și trupului nostru prin pocăință, prin spovedanie și împărtășanie. Pe lângă abținerea de la produsele de origine animală, se unește cu rugăciunea și cu postul și împărtășania euharistică pentru sfințirea noastră dar și cu milostenia ca semn al prezentei iubirii milostive a lui Christos în noi. Postul nașterii Domnului este perioada darurilor care se arată în milostenie și culminează în darurile de Crăciun ca simbol al răspunsului nostru la multe daruri spirituale pe care Dumnezeu Fiul ni le aduce prin întruparea sa și prin nașterea sa ca om în peștera Bethlehemului.

Când începe postul Crăciunului și cât timp ține?

D-na preoteasă: Postul Crăciunului începe în ziua de 15 noiembrie si ține până în 24 decembrie inclusiv. Durata lui este de 40 de zile. Acest Post aduce aminte de Postul lui Moise de pe muntele Sinai când acesta aștepta să primească cuvintele lui Dumnezeu, decalogul scris pe lespezile de piatră, Tablele legii.

Care sunt produsele care se consumă în perioada postului de către persoanele care postesc?

D-na preoteasă: În perioada Postului se oprește de la consumul de hrana din produse animaliere și se recomandă consumul din produse vegetale. Creștinii care postesc în această perioadă preferă să consume fructe și legume proaspete și să gătească în casă mâncăruri de post.

Ne puteți recomanda o rețetă de mâncare de post?

D-na preoteasă: Da, aș putea să vă recomand o rețetă de prăjitură de post, se numește prăjitura cu bulion. Vă spun și rețeta: se face din 7 linguri de bulion, 7 de zahăr, 7 de ulei pe care le amesteci, pui făină până iese un aluat potrivit din care se fac 3 foi care se întind pe dosul tăvii și se coc. Apoi se răzuiesc mere, se călesc cu zahăr și scorțișoară, se umplu aceste foi și deasupra se poate face o glazură de ciocolată.

În afară de abținerea de a consuma anumite produse ce altceva se mai face în această perioadă?

D-na preoteasă: În perioada postului, pentru că este o pregătire, o sfințire a gândurilor, a simțurilor și a trupului, a sufletului nostru prin pocăință, prin spovedanie și euharistie trebuie să avem grijă de toate acestea. Apoi în multe localități copiii se pregătesc cu multă bucurie pentru a vesti Nașterea Domnului, pregătesc scenete și colinzi prin care să vestească tuturor bucuria Nașterii Domnului. Colindul românesc, prin forma sa simplă și mesajul pe care îl exprima este glasul sfânt al Evangheliei și al bisericii extins sau transmis în sufletele și în casele creștinilor.

Ce mesaj ați vrea să le transmiteți copiilor din ziua de azi?

D-na preoteasă: Tradiția noastră populară este foarte frumoasă, dar tot mai puțini copii sunt preocupați de păstrarea tradiției locale. Îi îndemn așadar pe copii să dea mai multă importanță majoră pregătirii anuale de Crăciun, să meargă la biserică, să repete colindele, să vestească cu bucurie în ziua de 24 decembrie Nașterea Domnului și nu în ultimul rând să se spovedească, să se împărtășească pentru a deveni locașuri în care pruncul Iisus să poată intra cu bucurie pentru a le aduce tuturor celor ce-l primesc în Sfânta împărtășanie, lumina în suflet, pace și bucurie.

POSTUL CRĂCIUNULUI

Interviu cu d-na preoteasă Bica Oana Florentina din satul Copșa Mare

Suciu Cosmina Laura din clasa a VII-a, Buhazi Francisca și Farkaș Valentina din clasa a VIII-a

Școala Gimnazială Biertan

Bună ziua! Ne puteți spune ceva despre dumneavoastră?

Bună ziua ! Mă numesc Bica Oana Florentina și sunt profesoară la Școala Gimnazială Biertan și în același timp sunt soția preotului din Copșa Mare, deci preoteasă în Copșa Mare.

Ne aflăm în preajma Sărbătorilor de iarnă și ne-ați fi de mare ajutor dacă ați accepta să ne povestiți puțin despre semnificația postului Crăciunului.

D-na preoteasă: Crăciunul este una dintre cele mai importante sărbători creștine care ne pregătește pentru Nașterea Domului Isus Hristos. Postul Crăciunului se mai numește deci, și Postul Nașterii Mântuitorului Isus Hristos. Postul este un prilej de a renunța la aspectele materiale lumești și de a ne concentra asupra celor spirituale și asupra apropierii de Dumnezeu.

Când începe postul Crăciunului și cât timp ține?

D-na preoteasă: Postul Crăciunului începe întotdeauna, fiindcă este un post fix în 15 noiembrie și ține până în 24 decembrie, adică 40 de zile.

Care sunt produsele care se consumă în perioada postului de către persoanele care postesc?

D-na preoteasă: În această perioadă credincioșii care postesc sunt îndemnați să se abțină de la alimente de origine animală dar nu numai atât, post nu înseamnă doar abținere de la anumite alimente cât și abținere de la vorbe și fapte urâte. Referitor la alimentele care s-ar consuma în acesta perioadă Postul Crăciunului este un post ușor pentru ca sunt multe dezlegări la pește, în comparație cu alte posturi. De exemplu Postul Paștelui are mai puține dezlegări la pește. Peștele știm, că este un aliment sănătos bogată în vitamine, proteine, deasemenea credincioșii care se abțin de la alimentele de origine animală, carne în mod special, lapte și ouă pot să consume multe fructe și

legume iar în locul proteinelor pe care le oferă carnea se recomandă să consume semințe, nuci, alune.

Ne puteți recomanda o rețetă de mâncare de post?

D-na preoteasă: Da, preferata mea este ghiveciul cu legume. Se pun acolo toate legumele pe care le are o gospodină în casă. Nu știu dacă voi ați mâncat pentru ca este foarte gustos. Pe lângă legume ca să-i dea consistență se pune și orez. Se pun la cuptor și se lasă până se întrepătrund aromele. E foarte gustos. Ca desert puteți face o plăcintă cu mere. Cum acum toată lumea are internet găsește ușor o rețetă și e foarte delicioasă pentru sezonul rece.

În afară de abținerea de a consuma anumite produse ce altceva se mai face în această perioadă?

D-na preoteasă: În afara de a se abține de la anumite alimente ar trebui să meargă oamenii mai des pe la biserică și știm că în posturi de regulă oamenii se duc pe la biserică la preot și se spovedesc iar dacă au încuviințarea preotului se pot și împărtăși.

Ce mesaj ați vrea să le transmiteți copiilor din ziua de azi?

D-na preoteasă: Consider că, copiii din ziua de azi ar trebui să mai renunțe benevol la telefon și să mai încerce, măcar duminică să meargă la biserică să se apropie de Dumnezeu pentru că știm că de câte ori avem câte un necaz nu trebuie să se îndemne nimeni să ne apropiem de Dumnezeu pentru că imediat găsim calea către biserică. Să ne mai rugăm pentru că va așteaptă examene, să ne lumineze Dumnezeu mintea. Asta ar fi mesajul meu să încerce să se mai apropie de Dumnezeu pentru că, mult ajutor avem nu numai atunci când avem nevoie ci mereu.

SĂRBĂTORILE DE IARNĂ TRADIȚII ȘI OBICEIURI

Interviu cu d-l Rusu Nicolae din comuna Biertan

Joji Alessia Nicola, Ioji Andrada Maria, Buhazi Daria Cristiana și Pop Alexandra din clasa a VI-a

Școala Gimnazială Biertan

Bună ziua! Ne puteți spune ceva despre dumneavoastră?

D-l : **Bună ziua!** După ce am terminat Școala Gimnazială la Biertan, am făcut 2 ani de profesională la Sibiu și meseria de brutar. Am lucrat la brutăria din Biertan. Pe vremea aia era brutărie, era tâmplărie, era frizerie, dogărie la noi în sat. Erau multe obiceiuri aici, carmangerii și de toate felurile.

Sărbătorile de iarnă aduc cu ele multe tradiții și obiceiuri. Ne-ați putea povesti despre o tradiție/obicei care se desfășoară în luna Decembrie sau Ianuarie și care pentru dumneavoastră are o semnificație aparte? De exemplu, cum se desfășura colindatul, cine mergea, ce colinde se colindau, cum se desfășura, de unde se începea colindatul ?

D-l: Când eram copii mergeam din casă în casă. După ce am crescut mai mare am mers cu tineretu'. Atunci se începea de la domnul părinte. Nu se începea de unde voiai, întotdeauna prima casa era a domnului părinte, preotul satului. Ca și colinde era "O ce veste", "În Vifleim", "Nașterea", "Trei păstori, "În orașul Vifleim". Erau multe. Se mergea și cu Irozii.

Ce ne puteți spune despre tradițiile de Anul Nou ? Despre Plugușor, sorcova-cine mergea și când ?

În Ajunul revelionului seara se mergea cu plugușorul, cu sorcova se mergea a doua zi, de Anul Nou. Mergeau de obicei copiii cu sorcova.

Ce ne puteți spune despre Bobotează și Sfântul Ion ? Cum se pregăteau oamenii, cum îl așteptau pe preot, ce găteau, cum se făceau vizitele la persoanele cu nume de sfânt ?

Păi, îl așteptam pe domnul părinte în ajunul Bobotezei. Se punea apă care se sfințea și îl așteptam cu fasole de post, că era post în ajunul Bobotezei. După aceea, de Sfântul Ion, mergeam la bunicu că acolo ne adunam, bunicu era Ion și noi eram neamuri multe, 19 nepoți. Stăteam acolo ne jucam și liniște iar tatăl meu Moșu și ceilalți cântau în casă, Colinde Bătrânești.

Ce mesaj ați vrea să le transmiteți copiilor din ziua de azi referitor la Sărbătorile de iarnă?

Ce să le zic, să învețe colindele bătrânești așa cum erau odată, ca tradiția să fie dusă mai departe.

Interviu cu Diplăș Gabriel, elev în clasa a IX-a, și Buhazi Alin, clasa a X-a, tineri din ceata "Mersul cu Irodul", din Biertan

Bună ziua! Ne poți spune ceva despre tine?

Gabriel: Bună ziua! Eu am terminat anul trecut clasa a VIII-a în Biertan și acum sunt în clasa a IX-a. De mai bine de 2 ani merg cu "Irodul" la colindat.

Sărbătorile de iarnă aduc cu ele multe tradiții și obiceiuri. Ne-ați putea povesti despre o tradiție/obicei care se desfășoară în luna Decembrie sau Ianuarie și care pentru dumneavoastră are o semnificație aparte?

Da, vă pot spune una pentru că eu fac parte din ceata de "Irozi" de la noi din sat.

"Mersul cu Irodul", căci așa se cheamă este o tradiție mai veche de un secol care semnifică nașterea lui Iisus Hristos. Irozii sunt copii care colindă prin sat, interpretând o scenetă populară cu conținut religios. Sceneta are 8 personaje: Irod, Călugărul, Ciobanul, Soldatul, Îngerul și cei trei crai- Gașpar, Melchior și Baltazar. Personajele sunt tineri costumați special pentru a reda cât mai exact realitatea. Această tradiție este foarte veche și neschimbată de la roluri până la costume, care sunt toate transmise din generație în generație. Pentru ca, sceneta să iasă cât mai bine este esențial să îți alegi bine oamenii și să le dai rolurile potrivite astfel încât, să li se potrivească postura în care sunt puși. Pregătirile încep cu 3-4 săptămâni înainte de Crăciun, astfel încât să putem învăța foarte bine, cu intonație și cu port rolurile, deoarece trebuie să intrăm în pielea personajelor. Eu îl interpretez pe Irod.

Buhazi Alin: Eu joc rolul Soldatului. Trebuie să fiu ca un soldat adevărat de la haine, postură și intonație. Fratele meu este Călugărul. Avem multe de învățat și de făcut înainte de Crăciun, cum zicea și Gabi costume, roluri de repetat. După Tradiție, cu "Irodul" se umblă în ziua de Crăciun, însă nu din casă în casă precum colindătorii, ci pe la gospodăriile care invită ceata de Irozi.

Gabriel: Atât de plăcută este tradiția aceasta încât nici nu ți dai seama ca trece timpul sau ca ești obosit când mergi cu colindatul văzând bătrâni care plâng de bucurie ca le mai calcă cineva pragul

ușii sau copii mici care sunt uimiți și de abia așteaptă să crească mari pentru a putea duce tradiția mai departe.

Este o bucurie imensă la noi în sat când se apropie Crăciunul mai ales când toți oamenii te așteaptă cu porțile și sufletele deschise. Așa că, noi nu lăsăm să moară tradiția de la țară!

SĂRBĂTORILE DE IARNĂ TRADIȚII ȘI OBICEIURI

Interviu cu d-l Vasile Paul și d-na Victoria Paul din satul Copșa Mare

Suciu Cosmina Laura din clasa a VII-a, Buhazi Francisca și Farkaș Valentina din clasa a VIII-a

Școala Gimnazială Biertan

Sărbătorile de iarnă aduc cu ele multe tradiții și obiceiuri. Ne-ați putea povesti despre o tradiție/obicei care se desfășoară în luna Decembrie sau Ianuarie și care pentru dumneavoastră are o semnificație aparte?

D-l Vasile Paul : În Ajunul Crăciunului un obicei vechi la noi în sat este mersul la colindat, atât copiii cât Irozii și oamenii căsătoriți. Se duc al colindat din casă în casă. Se colindă colinde tradiționale care se repetă în fiecare an și care anunță nașterea domului Isus Hristos. Colinda de bază este Nașterea, Nașterea ta Hristoase, asta se colindă.

Cum se desfășura colindatul, cine mergea, ce colinde se colindau, cum se desfășura, de unde se începea colindatul ?

D-l Vasile Paul : Copiii cu Steaua sunt primii care se duc, apoi Irozii, pe urmă ficiorii și la final căsătoriții. Aceștia merg din casă în casă, nu rămâne nimeni dintre cei din ceata de colindători necolindat. După cum v-am mai spus rădăcina, baza colindelor este Nașterea. În fiecare casă se colinda una dintre colindele Cei trei magi, trei Crai de la răsărit, Astăzi am văzut minune, Se coboară domnul Sfânt, În orașul Vifleim iar cu Nașterea se încheie colinda în fiecare casă. Se începea de la d-l părinte și apoi se pornea în fiecare casă, toată noaptea până se intra la toți, nu exista să nu primești colindătorii.

Acum mai trec pe la noi copiii și cei căsătoriți la colindat, nu mai e ca odată.

Ce ne puteți spune despre tradițiile de Anul Nou ? Despre Plugușor, sorcova-cine mergea și când ?

D-na Victoria Paul: În ajunul Anului Nou băieții se duc cu plugușorul. Plugușorul este urarea de Anul Nou, "Mâine anul se-noiește, plugușorul se pornește, și-ncepe a ura, pe la case-a colinda. Iarna-i grea, omătu-i mare, semne bune anul are. Semne bune de Crăciun pentru brazda de sub plug. Mai urați măi, hăi, hăi..." Asta-i urarea ce se zice în fiecare casă. Se merge cu la plugușorul cu biciul și se pocăne în curte.

Dimineața, de Anul Nou vin fetele cu Sorcova: ”Sorcova veselă, să trăiți, să-mbătrâniți, ca un măr, ca un păr, ca un fir de trandafir...”- asta e urarea. Dar acum nu mai merg fetele din păcate.

Ce ne puteți spune despre Bobotează și Sfântul Ion ? Cum se pregăteau oamenii, cum îl așteptau pe preot, ce găteau, cum se făceau vizitele la persoanele cu nume de sfânt ?

D-I Vasile Paul: La Bobotează fiecare casă, fiecare cămin așteaptă preotul în ajunul Bobotezii, care vine cu botezul, sfințește casa și apa care rămâne pe masă și cu ea se botează și animalele, șurile de către fiecare. Sfântul Ion a fost omul care l-a botezat pe domnul Hristos în apa Iordanului și Hristos a umblat și a botezat cu duhul sfânt. Seara este obiceiul să se meargă la persoanele cu numele de Ion și să se cânte, să le ureze sănătate.

D-I Vasile Paul: Să nu-și uite tradițiile, să continue aceste tradiții din tată în fiu ca să nu se uite niciodată. Voi dacă aveți copii să-i învățați tradițiile ca acestea să rămână mereu.

SĂRBĂTORILE DE IARNĂ TRADIȚII ȘI OBICEIURI

Interviu cu d-nul Bărbat Ioan din satul Richiș, comuna Biertan

Adam Ștefania Nicoleta, Adam Alexandra Elena și Adam Laurențiu Cătălin din clasa a VII-a
Școala Gimnazială Biertan

Bună ziua! Ne puteți spune ceva despre dumneavoastră?

D-l Bărbat Ioan: Bună ziua! Ce să vă zic, aici m-am născut, am făcut clasele primare în Richiș apoi în Biertan la școală. Pot să vă zic că de mic mi-au plăcut obiceiurile străvechi de Crăciun.

Sărbătorile de iarnă aduc cu ele multe tradiții și obiceiuri. Ne-ați putea povesti despre o tradiție/obicei care se desfășoară în luna decembrie sau ianuarie și care pentru dumneavoastră are o semnificație aparte?

D-l Florea : În Ajunul Crăciunului un obicei vechi la noi în sat este mersul la colindat, atât copiii , tinerii feciori cât și cei căsătoriți. Se duc al colindat din casă în casă. Se colindă colinde tradiționale care se repetă în fiecare an și care anunță nașterea domului Isus Hristos. Colinda de bază este Nașterea, *Nașterea ta Hristoase*, asta se colindă, cu asta se încheia colinda la fiecare casă.

Cum se desfășura colindatul, cine mergea, ce colinde se colindau, cum se desfășura, de unde se începea colindatul ?

D-l Bărbat Ioan : Toți colindătorii se întâlneau la biserică și de acolo porneau copii, pe urmă ficiorii și la final căsătoriții. Aceștia merg din casă în casă, nu rămâne nimeni dintre cei din ceata de colindători necolindat. Baza colindelor este *Nașterea ta Hristoase*. În fiecare casă se colinda una dintre colindele Cei trei magi, Trei Crai de la răsărit, Astăzi am văzut minune, Se coboară Domnul Sfânt, În orașul Vifleim iar cu Nașterea se încheie colinda în fiecare casă. Se începea de la biserică, d-l părinte și apoi se pornea în fiecare casă, toată noaptea până se intra la toți. Atunci lumea se pregătea cu diferite bucate, nu se dormea în noaptea de colindat.

Ce ne puteți spune despre tradițiile de Anul Nou ? Despre Plugușor, cine mergea și când ?

D-l Bărbat Ioan: În ajunul Anului Nou băieții se duc cu plugușorul. Plugușorul este urarea de Anul Nou, ”Măine anul se-noiește, plugușorul se pornește, și-ncepe a ura, pe la case-a colinda. Iarna-i grea, omătu-i mare, semne bune anul are. Semne bune de Crăciun pentru brazda de sub plug. Mai urați măi, hăi, hăi...” Asta-i urarea ce se zice în fiecare casă. Se merge cu la plugușorul cu biciul, fiecare își făcea bici, care mai de care, să pocăne cât mai tare sa se audă de departe și aveam și clopot.

Ce ne puteți spune despre Bobotează și Sfântul Ion ? Cum se pregăteau oamenii, cum îl așteptau pe preot, ce găteau, cum se făceau vizitele la persoanele cu nume de sfânt ?

La Bobotează fiecare casă, fiecare cămin așteaptă preotul în ajunul Bobotezii, care vine cu botezul, sfințește casa și apa care rămâne pe masă și cu ea se botează și animalele, șurile de către fiecare. Seara, în ajunul Sfântului Ion este obiceiul să se meargă la persoanele cu numele de Ion și să se cânte, să le ureze sănătate, să petreacă. Și eu cum am numele Sfântului Ion am fost gazdă mulți ani și veneau la mine toți din sat, prietenii, rudele.

D-I: Să nu-și uite tradițiile, să continue aceste tradiții din tată în fiu ca să nu se uite niciodată. Voi dacă aveți copii să-i învățați tradițiile ca acestea să rămână mereu.

Apicultura în satul Copșa Mare

Interviu cu d-nul apicultor Bica Ioan Cristian, din satul Copșa Mare

Dragomir Ioan, Buta Alberto , Dragomir Nicole Irina, clasa a VI-a

Școala Gimnazială Biertan

Bună ziua!

Vă mulțumim că ați acceptat să ne împărtășiți din experiența dumneavoastră în apicultură. Pentru început, ne puteți spune de cât timp practicați această meserie și cum ați ajuns să o alegeți?

Apicultor: Bună ziua! Cu plăcere. Practic apicultura de 15 ani. Am început din pasiune pentru natură și pentru fascinanta lume a albinelor.

Ce anume vă atrage cel mai mult la această activitate?

Apicultor: Îmi place mult libertatea pe care o am, faptul că lucrez în mijlocul naturii și satisfacția de a produce miere de calitate.

Cum ați dobândit cunoștințele necesare pentru a deveni apicultor? Ați avut un mentor sau ați învățat din alte surse?

Apicultor: Am învățat singur, din cărți, de pe internet. Am urmat și un curs de apicultură, mai ales pentru a obține actele necesare autorizării.

Simțiți că locul în care trăiți și comunitatea vă susțin în activitatea dumneavoastră?

Apicultor: În mare parte, lucrez singur. Dar faptul că locuiesc într-o zonă cu o floră bogată este un mare avantaj.

Și cum credeți că ajutați dumneavoastră comunitatea?

Apicultor: Oferind miere de calitate la un preț accesibil. În plus, albinele mele contribuie la polenizarea culturilor locale.

Ce apreciați cel mai mult la comunitatea dumneavoastră?

Apicultor: Apreciez frumusețea peisajului nepoluat și oamenii cumsecade.

Ce sfaturi ne-ați da pentru a păstra aceste valori ale comunității?

Apicultor: Să ne respectăm unii pe alții și mediul înconjurător. Un comportament civilizat este esențial.

Vă mulțumim pentru sfaturi și pentru timpul acordat!

Apicultor: Cu plăcere!

Frizer în satul Biertan

Interviu cu d-nul frizer Stoica Eugen, din comuna Biertan

Udvar Alexandru Mihai, Stoica Alex Gabriel, Rez Alexandru, clasa a VI-a
Școala Gimnazială Biertan

Bună ziua! Ne bucurăm să vă găsim acasă și la treabă în același timp! Am dori să vă întrebăm de când vă ocupați cu frizeria?

Frizer: Bună ziua! Păi, de ceva vreme... cam de vreo zece ani, de când am preluat "meseria" de la tata. El mi-a arătat toate secretele mănuirii foarfecii.

Și ce vă place cel mai mult la meseria asta?

Frizer: Ei, sunt multe de apreciat! Dar mai ales când vezi un om că se uită în oglindă și zâmbește mulțumit. Atunci simți că ai făcut ceva bun, că ai adus o bucurie.

V-au ajutat oamenii din sat de-a lungul anilor?

Frizer: Păi și da și nu! Unii apreciază ceea ce fac și sunt ca o familie pentru mine. Ei mi-au fost clienți, prieteni și sprijin. Dar, să știi, mai mult singur am lucrat.

Și dumneavoastră cum credeți că i-ați ajutat pe ei?

Frizer: Păi, i-am făcut să se simtă bine, să arate bine. Am fost acolo pentru ei, la bine și la greu. Că frizerul e și un fel de confident, știți..

Ce apreciați cel mai mult la comunitatea dumneavoastră?

Frizer: Oamenii sunt harnici și cinstiți. Oamenii erau mai uniți în tinerețea mea dar parcă acum s-au mai dezbinat. Satul e liniștit și frumos cu mulți turiști vara.

Ce sfaturi ne dați pentru a păstra aceste valori?

Frizer: Să ne respectăm unii pe alții, să ne ajutăm la nevoie, să nu uităm de unde am plecat. Să ne păstrăm meseriile locului. Să fim oameni, asta-i tot!

Vă mulțumim din inimă pentru vorbele dumneavoastră!

Frizer: Cu plăcere! Să fiți sănătoși și să aveți parte de bucurii!

Tâmplăria în satul Richiș

Interviu cu d-nul Christian Ludwig Rummel

Șirean Andrei, Boldijar Adrian Antonio, Ghebenei Alexandra Denisa, clasa a VI-a

Școala Gimnazială Biertan

Bună ziua!

Vă mulțumim că ați acceptat să ne împărtășiți din experiența dumneavoastră în tâmplărie. Pentru început, ne puteți spune de cât timp practicați această meserie și cum ați ajuns să o alegeți?

Christian: Mă ocup cu tâmplăria și fac acest lucru de 20 de ani.

Ce anume vă atrage cel mai mult la această activitate? De la cine ați învățat?

Când un proiect se termină cu bine și clientul este mulțumit. Am învățat din propria experiență.

Vă ajută comunitatea și locul în care trăiți în meseria dumneavoastră? Din localitate, cine v-a ajutat cel mai mult?

Mă ajuta prin achiziționarea produselor care le confectionez. Cel mai mult m-au ajutat persoanele care mi-au cumpărat mobila.

Cum credeți că i-ați ajutat pe cei împreună cu care trăiți în localitatea dumneavoastră?

Le-am confectionat mobilier pentru locuințele care au fost necesare lor.

Care credeți că sunt cele mai valoroase lucruri din comunitatea noastră?

Cele mai valoroase lucruri din comunitatea noastră sunt cele care au fost păstrate și îngrijite și restaurate.

Ce credeți că ar trebui să facem pentru a păstra aceste lucruri valoroase? Ne puteți da câteva sfaturi, vă rog?

Lucrurile vechi nu ar trebui înlocuite cu lucruri noi, mai bine conservate și păstrate la adăpost.

Credeți că ceea ce faceți dumneavoastră este important pentru destinația ecoturistică? Ați putea să participați la întâlniri cu turiștii pentru a povesti?

Da, deoarece mobilierul ce este confecționat este achiziționat în pensiuni pentru turiști.

Apicultura în satul Biertan

Interviu cu d-na Hildegard Gross

Grancea Ema Maria, Ioji Andrada Maria, Ovidiu Georgiana, clasa a VI-a

Școala Gimnazială Biertan

Bună ziua!

Vă mulțumim că ați acceptat să ne împărtășiți din experiența dumneavoastră în apicultură. Pentru început, ne puteți spune de cât timp practicați această meserie și cum ați ajuns să o alegeți?

Bună ziua!. Sunt născută aici din 1955, iar pe la 10 ani am început să-l ajut pe tata. Tata a fost angajat al Ocolului Silvic Dumbrăveni. În 1977 soarta a făcut să mă căsătoresc cu un stupar.

Ce anume vă place cel mai mult la această activitate? De la cine ați învățat?

Îmi place foarte mult să fac prăjitură cu mierea. Să fac prăjituri cu miere am învățat, în primul rând de la mama și apoi și din cartea de bucate.

Vă ajută comunitatea și locul în care trăiți în meseria dumneavoastră? Din localitate, cine v-a ajutat cel mai mult?

Da. Vecina ne-a dat terenul să-l folosim pentru a face miere. Ea ne-a ajutat cel mai mult și îi mulțumesc.

Cum credeți că i-ați ajutat pe cei împreună cu care trăiți în localitatea dumneavoastră?

Fiecare vecin a primit miere de la noi pentru că au suportat albinele.

Care credeți că sunt cele mai valoroase lucruri din comunitatea noastră?

Albinele sunt foarte valoroase, pentru noi sunt cele mai valoroase. Ele ne dau miere dar în același timp polenizează florile și ajută la păstrarea vie a florei din comunitate.

Ce credeți că ar trebui să facem pentru a păstra aceste lucruri valoroase? Ne puteți da câteva sfaturi, vă rog?

Păi ar trebui ca voi tinerii să învățați să lucrați cu albinele, să aflați ce rost au ele în viața noastră și cât de importante sunt pentru noi oamenii și pentru natură.

Credeți că ceea ce faceți dumneavoastră este important pentru destinația ecoturistică? Ați putea să participați la întâlniri cu turiștii pentru a povesti?

Da, este foarte important pentru că dacă nu vor mai fi insecte timp de patru ani care să ajute la polenizare natura va dispărea și odată cu ea și mâncarea noastră. Și aș fi încântată să stau de povești cu turiștii despre tot ce înseamnă stupăria.

Brutăria

Interviu cu d-nul Rusu Nicolae

Buhazi Daria Cristiana, Ioji Alessia Nicola, Toma Daria Beatrice, clasa a VI-a

Școala Gimnazială Biertan

Bună ziua!

Vă mulțumim că ați acceptat să ne împărtășiți din experiența dumneavoastră în tâmplărie. Pentru început, ne puteți spune de cât timp practicați această meserie și cum ați ajuns să o alegeți?

D-I Rusu: După ce am ajuns acasă de la școală, că am făcut școala în Sibiu a început să-mi placă să fac pâine. Și acum fac asta de 40 de ani.

Ce vă place cel mai mult la această activitate? De la cine ați învățat?

D-I Rusu: Îmi place cel mai mult să fac cozonaci și lichide țărănești. Am învățat să le pregătesc de la sași, ei mi-au și insuflat

Vă ajută comunitatea și locul în care trăiți în meseria dumneavoastră? Din localitate, cine v-a ajutat cel mai mult?

D-I Rusu: Păi prima dată m-a ajutat comunitatea de sași, când eram tânăr că de la ei am învățat. Apoi din localitate m-a ajutat și domnul Wirmos.

Cum credeți că i-ați ajutat pe cei împreună cu care trăiți în localitatea dumneavoastră?

D-I Rusu: Eu am dat pâine oamenilor săraci care nu reușeau să-și ducă traiul de pe o zi pe alta.

Care credeți că sunt cele mai valoroase lucruri din comunitatea noastră?

D-I Rusu: Cele mai valoroase lucruri din comunitatea noastră sunt cele care au fost păstrate și îngrijite și restaurate iar de acest lucru a avut grijă Primăria.

Ce credeți că ar trebui să facem pentru a păstra aceste lucruri valoroase? Ne puteți da câteva sfaturi, vă rog?

D-I Rusu: Obiceiurile vechi, precum făcutul pâinii, frământatul aluatului pentru cozonac și liche ar trebui învățate de tineri și duse mai departe din generație în generație aceste obiceiuri.

Credeți că ceea ce faceți dumneavoastră este important pentru destinația ecoturistică? Ați putea să participați la întâlniri cu turiștii pentru a povesti?

D-I Rusu: Da, pentru că eu doresc și vreau să-i învăț sau dacă nu măcar să le arăt cum se făcea odată pâinea. Aș dori chiar să învețe acest lucru foarte important pentru obiceiurile locului nostru.

Lucrul manual

Interviu cu d-na Lenghel Andreea

Pop Alexandra, clasa a VI-a

Școala Gimnazială Biertan

Bună ziua!

Vă mulțumim că ați acceptat să ne împărtășiți din experiența dumneavoastră în taina lucrului de mână. Pentru început, ne puteți spune de cât timp practicați această meserie și cum ați ajuns să o alegeți?

D-na Lenghel: Bună ziua! Am învățat lucrul de mână încă din copilărie. Pe vremea mea nu exista fată să nu știe să croșeteze, tricoteze și să împletească. Era ceva esențial.

Ce anume vă place cel mai mult la această activitate? De la cine ați învățat?

D-na Lenghel: Dintre toate cele enumerate mai sus cel mai mult îmi place să tricotez. Tricotatul l-am învățat de la mama și mama de la bunica și tot așa.

Vă ajută comunitatea și locul în care trăiți în meseria dumneavoastră? Din localitate, cine v-a ajutat cel mai mult?

D-na Lenghel: Mă ajută doar mama. Am participat la târgurile de producători locali. Acolo mi-am vândut o parte din produsele pe care le-am realizat .

Cum credeți că i-ați ajutat pe cei cu care trăiți în localitatea dumneavoastră?

D-na Lenghel: Aș vrea foarte mult să-i ajut să învețe să tricoteze, în special pe fete. Este ceva relaxant și interesant. Dar din păcate tinerele noastre nu mai au răbdarea necesară, dar poate cine știe.

Care credeți că sunt cele mai valoroase lucruri din comunitatea noastră?

D-na Lenghel: Cele mai valoroase lucruri din comunitate consider că sunt cusutul iilor, împletitul brățărilor și crearea păpușilor.

Ce credeți că ar trebui să facem pentru a păstra aceste lucruri valoroase? Ne puteți da câteva sfaturi, vă rog?

D-na Lenghel: Da, am putea să învățăm din generație în generație. Dar pentru că acest lucru se întâmplă tot mai rar s-ar putea organiza anual ateliere de creație artistică cu copii din comunitatea noastră .

Credeți că ceea ce faceți dumneavoastră este important pentru destinația ecoturistică? Ați putea să participați la întâlniri cu turiștii pentru a povesti?

D-na Lenghel: Da, este foarte important pentru că dacă nu vor mai fi oameni să facă acest meșteșug va dispărea și odată cu el va dispărea și cultura noastră.